

NASVIDENJE TOLAR, POZDRAVLJEN EVRO

Tolar. Evro. Valuta. Uvedba. Prehod s 1.1.2007. Mogoče ne bodo delali bankomati. Bančniki v pripravljenosti. Novi kovanci že s 15. decembrom. Vrste na bankah. Vrste na poštah. Prvi dan je zmanjkalo začetnih paketov. Moja naslednja žepnina bo v evrih. Saj res, kako pa bo mami preračunala 3.000,00 tolarjev v evre? Ali mi bo dala 12 ali 13 evrov? Mogoče bo pa zaokrožila na 15 evrov, na okroglo. Upam. Kaj pa lahko kupim s 15 evri?

Uf, polna ušesa imam teh evrov. Ampak vseeno sem poskrbel, da sem vse, kar sem imel prihranjenega, zamenjal v evre. Za vsak slučaj, saj bom po novem letu lahko plačeval samo z njimi. No, dobro, tisti drobiž, ki ga bom še nalovil po žepih bom verjetno lahko zamenjal za kakšen sladoled ali dva, vendar samo do sredine januarja. Potem bodo tolarji bolj ali manj samo še za spomin. Za kakšne večje zadeve bodo prišli v poštev samo evri. Tako sem prebral. Tako sem slišal.

Novo leto naj bi bilo torej dvojen prehod. Vendar, ko se ozrem ven, se mi sploh ne zdi, da je novo leto pred vrati. Saj ni snega. Zunaj sije sonce, še prejšnji teden je bilo sedem stopinj. Vse, kar trenutno nakazuje, da je na koledarju kljub vsemu že december je mraz, ki se je pojavil v zadnjih dneh. In pa dogajanje v šoli, ko se vsi veselimo novoletnih počitnic, ko ne bo šole. Sicer moram priznati, da ponavadi mi že tretji dan počitnic postane dolgčas, saj sem navajen hudega tempa, ki ga med počitnicami ni. Vse postane lagodno in nekako umirjeno, ni pouka, ni treningov in nenadoma imam, temu lahko rečem kar tako, preveč časa. Počitnice mi hitro minejo samo, če se kam odpravimo, če nismo doma. Sicer pa tako kot sedaj komaj čakam počitnice, potem spet komaj čakam, da se prične pouk, treningi, da spet vsak dan vidim moje sošolce in prijatelje. Božič trka na vrata, vsak čas se bo obrnil nov, prvi list novega leta. In na njem piše evro.

Povsod se vse vrti okoli zgoraj napisanih besed in pojmov. Najprej jim nisem posvečal kakšne posebne pozornosti. Na srečo je zaenkrat pri nas še tako, da kadar je potrebno kaj finančno urediti, za to poskrbi mama. Dobro, v trgovino grem kdaj pa kdaj, pa saj sem dober v računanju in vestno preverim, če sem dobil ves drobiž nazaj. Pa vendar, ob vsem pisanju in govorjenju o prehodu s stare na novo valuto sem začel vsemu skupaj posvečati malo več pozornosti.

Izvedel sem, da je slovenski tolar star približno petnajst let. Slovenija je po osamosvojitvi (pa ne čisto takoj) uvedla svojo valuto. Ta valuta je bila v veljavi, ko sem se rodil. V tej valuti sem spoznaval cene na igračkah, miselnih igrah, knjigah, pa tudi kino vstopnicah in v slaščičarni, ko smo šli s prijatelji na kremšnite in sok. Zadnjih nekaj let sem velikokrat imel opravka tudi z evri. Predvsem, ko sem potoval na rock and roll tekmovanja, so bili tista valuta, ki je bila uporabna za plačevanje štartnine, hrane, pa tudi drobnih spominkov. Ob kupovanju z evri sem si vedno v glavi preračunaval, koliko kaj stane v tolarjih. Tudi, ko sem imel opravka z drugimi valutami, na primer ko sem bil v Tunisu, kjer imajo njihove dinarje ali pa v Rusiji, kjer smo vse plačevali v rubljih, sem si še vedno vse zneske preračunaval v tolarje. Šele cena v tolarjih je bila zame verodostojna informacija, uporabna tudi za primerjavo, koliko kakšna stvar stane. Razmišljal sem, kako bo to po novem letu. Ali si bom še vedno vse cene preračunal v tolarje? Ali bo to sploh v redu, ker ne bomo več imeli tolarjev? Torej bi počel nekaj, kar nima nobenega smisla. Saj bo imela Slovenija novo valuto, kakor se temu strokovno reče. Imeli bomo novo plačilno sredstvo, nov denar.

Zadnje čase sem večkrat prisluhnil poročilom ali pa raznim razlagam posameznih bank, kako bo potekala zamenjava tolarjev v evre. Ugotovil sem, da ljudje s tem pravzaprav ne bomo obremenjeni. Vse bo potekalo avtomatično, ob

predpostavki seveda, da bo deloval računalniški sistem. Kar imam prihranjenega na banki, mi bodo avtomatično pretvorili v evre. Tudi položnice bodo po novem prihajale v evrih. Razmišljal sem, da pravzaprav bo uvedba evra prinesla tudi določene prednosti. Ko bom potoval v tujino, v druge evropske države (koledar tekmovanj za naslednje leto je že pripravljen in je zelo zelo pester), bom lažje primerjal cene izdelkov. Ne bo mi več potrebno preračunavati v tolarje. Pred odhodom ne bo potrebno posebej za potovanje kupovati evrov. Pri tem se bomo izognili stroškom menjalniških tečajev, ki so bili vedno malo drugačni od uradnih oz. tečajev Banke Slovenije. V bistvu bom vse lahko plačeval tako rekoč v domači valuti. In to kar v dvanajstih evropskih državah, ki evro že imajo kar nekaj časa.

Evro je namreč denarna enota dvanajstih držav Evropske unije, ki trenutno sestavljajo območje evra. Skupna evropska valuta je ime dobila na zasedanju Evropskega sveta decembra 1995 v Madridu. Šefi držav in vlad takratnih petnajstih članic Unije so potrdili, da bo ime "euro" enako zapisano v vseh uradnih jezikih, razen v Grčiji ker ima drugačno abecedo. Slovenija bo trinajsta država po vrsti, ki bo uvedla evro kot denarno valuto. Evropska zakonodaja določa, da se v pravnih instrumentih evro piše z "u". V ostalih primerih se beseda evro v Sloveniji piše v skladu s slovenskim pravopisom. Zanimivo se mi zdi tudi to, kar sem izvedel o grafičnem simbolu za evro. Uradni grafični simbol skupne evropske valute je €. Oblika spominja na grško črko epsilon, kar se navezuje na Staro Grčijo kot zibelko evropske civilizacije, ter na prvo črko besede Evropa. Dve vodoravni in vzporedni črti predstavljata stabilnost skupne valute.

Prehod z obstoječe denarne valute, tolarja, na novo valuto, evro je vsaj po mojem mnenju, zgodovinskega pomena. Verjamem, da nam ta sprememba kakšnih hudih preglavic ne bo delala. Večino bodo namesto državljanov naredile različne za finance pooblaščenice institucije. Ljudje pa bomo morali biti, vsaj na začetku kdaj pa kdaj tudi malo potrpežljivi in strpni. Sploh je pa že trenutni čas takšen, da se vsi počasi umirimo. Čas pred novim letom je namreč obdobje, ko delamo »obračun« starega leta in si postavljamo cilje za novo, prihajajoče leto. Upam, da bo za vse nas naslednje leto mirno in zadovoljno. Da bomo znali izkoristiti priložnosti, ki nam bodo prišle na pot, tudi zaradi nove valute. Da bomo dosegli zastavljene cilje. Predvsem pa, da bomo zdravi. Saj če bomo zdravi, bomo lahko delovali in udeleženi v zastavljeni smeri.

Na koncu lahko samo še rečem: »Adijo tolar, dobrodošel evro.«

Jaka Južnič, 8.A
OŠ Ivana Cankarja Vrhnika